Al-Islam.org
Ahlul Bayt Digital Islamic Library Project
Published on *Al-Islam.org* (https://www.al-islam.org)

Aya 32: Mmoja Na Wengi

Maana

Kwa ajili ya hayo tukawaandikia wana wa Israil

Kisa cha watoto wawili wa Adam kimefichua kuwa watu ni aina mbili; mkosa na mwenye kukosewa. Kwa sababu ya kuhami mwenye kukosea, na kuchunga maisha na nidhamu yake, Mwenyezi Mungu amejaalia kila mkosa na adhabu yake anayostahili; akazingatia kuuwa wasio na hatia ni kosa ya makosa yote.

Kauli yake Mwenyezi Mungu: **Kwa ajili ya hayo,** ni ishara ya kosa la kuuwa kama lilivyo na wala sio ishara ya kisa cha Qabil na Habil; ingawaje hicho ndiyo sababu ya sharia hiyo; sawa na inavyotunga sharia serikali kwa sababu ya tukio fulani.

Unaweza kuuliza: Adhabu ya kuua inawaenea watu wote, sasa kuna makusudio gani ya kuwahusu wana wa Israil?

Jibu: Ni kweli kuwa adhabu hii inawahusu watu wote, lakini Mwenyezi Mungu (swt) amehusisha kuwataja Mayahudi, kwa sababu wao ndio wanaouwa zaidi waja wake na kumwaga damu zao. Taurat yao inashuhudia hilo kwa kuwahalalishia kuua wanawake na watoto, na historia yao inashuhudia kuua kwao mitume hapo zamani na pia historia yao ya sasa huko Palestina.

Ya kwamba atakayeua nafsi isiyoua nafsi au kufanya ufisadi katika ardhi.
Yaani inajuzu kisheria kumwua aliyeua mtu kwa uadui; vile vile inajuzu kumwua mwenye kufanya ufisadi katika nchi. Ni malipo yenye kulingana na ni kuchunga maisha ya watu na usalama wao.

Ama mwenye kumuua mtu asiyekuwa na hatia **basi ni kama amewaua watu wote.**

Wametofautiana wafasiri na wasiokua wafasiri katika wajihi wa kufananisha kuuwa mtu mmoja na watu wote, na kumwacha hai ni kama kuwaacha hai watu wote. Kuna mwenye kusema hilo ni sisitizo la kukanya kosa la kuua na kuhimiza kuiokoa nafsi na kuiepusha na maangamizo, kama vile moto n.k.

Mwingine naye akasema, hiyo ni kubainisha hakika ya muuaji, kwamba mwenye kuweza kuua mtu mmoja basi anaweza kuua watu wengi; sawa na kusema: "Anayeiba yai ataiba ngamia."

Na kwamba mwenye kumfanyia hisani mtu mmoja basi anaweza kuwafanyia wote. Wengine wamesema, hiyo ni kubainisha tabia ya watu kwamba tabia inakuwa sawa tu, haizidi kwa wingi wa watu wala haipungui kwa uchache wao.

Tulivyofahamu sisi kutokana na Aya ni kuwa mtu mmoja katika mtazamo wa Kiislamuu ndio lengo na wala sio nyenzo ya kumfikia mwingine; na kwamba yeye ndio dhahiri ya ubinadamu. Anastahiki yanayostahiki ubinadamu – heshima na karama. Kumfanyia makosa yeye ni kuufanyia makosa ubinadamu ambao unakuwa kutokana naye na watu wote; na kum– fanyia wema yeye ni kuwafanyia wema watu wote.

Unaweza kuuliza: Huku si kukazia mawazo kwa mtu mmoja na kujitolea mhanga watu wengi kwa ajili ya mtu mmoja; ambapo sawa ni kuwa kinyume cha hivyo?

Jibu: Makusudio sio masilahi ya mtu mmoja ambayo yanaingilia masilahi ya wengi wala si ya mtu ambaye anajaribu kuishi kwa gharama ya wengine. Huyu haisabiwi kua ni mtu kwa maana yake sahih; bali yeye ndiye adui zaidi wa utu katika mtazamo wa Kiislamu.

Ndipo Mwenyezi Mungu akaashiria kwa kusema: **"au ufisadi katika nchi."** Makusudio hasa ni mtu mmoja ambaye anayatengeneza masilahi yake na masilahi ya wengi, na anayeona kuwa maisha yake ndiyo maisha ya wote na heshima yake ni ya wote.

Kama ambavyo masilahi ya wote ni masilahi ya mtu mmoja mmoja, kwa sababu wote sio ndege bali wote ni mtu mmoja mmoja. Kundi lolote likiwa na mnyonge asiye na haki basi lote litakuwa ni nyonge, na limeharibika; sawa ulivyo mwili, kama kiungo chake kimoja kikiharibika, au nyumba ikivunjika moja ya nguzo zake.

Kwa hali hii ndipo masilahi ya mmoja na wote, yatakuwa yamekamilika.

Hakika waliwafikia mitume wetu kwa hoja zilizo wazi; kisha wengi katika wao baada ya haya wakawa waharibifu katika ardhi.

Yaani mitume waliwafikishia Mayahudi hukumu ya Mwenyezi Mungu (swt) na kuwazungumzia kwa wahyi utakao kwake Mungu, kuwa kuua mtu asiye na hatia ni kama kuua watu wote, lakini Mayahudi hawakujali tahadhari hii, na wakaendelea kufanya ufisadi wa kumwaga damu na kuwavunjia watu heshima.

Kauli yake Mwenyezi Mungu baada ya haya ni ishara kuwa waliyafanya waliyoyafanya baada ya kusimamisha hoja na kuondoka nyudhuru zote za kuweza kusamehewa.

Huu ndio msimamo wa Qur'an kwa kila mpinzani, inahojiana naye kwa mantiki ya haki na kumlingania

kwa hekima, hata kama atang'ang'ania upinzani wake. Utakuwa ni wa kuipinga haki tu, sio kumpinga mwenye kulingania.

إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ۚ ذَٰلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا ۖ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ {33}

Hakika malipo ya wale wanaopigana na Mwenyezi Mungu na Mtume wake na kufanya ufisadi katika ardhi, ni kuuawa au kusulubiwa au kukatwa mikono yao na miguu yao kwa mabadilisho au kuhamishwa katika nchi. Hii ndiyo fedheha yao katika dunia, na Akhera watapata adhabu kubwa.

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ ۖ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ {34}

Ila wale waliotubia kabla hamjawatia nguvuni. Na jueni kuwa Mwenyezi Mungu ni mwingi wa maghufira, mwenye kurehemu.

Source URL: https://www.al-islam.org/sw/al-kashif-juzuu-ya-sita/aya-32-mmoja-na-wengi